

2/2015

Hlahol zvonov

Časopis farnosti Šaštín-Stráže

Z obradov Zeleného štvrtka

Poklona Pánovi, ktorý sa za nás obetoval

Z obradov Veľkého piatka

Po obradoch Bielej soboty

Milí bratia a sestry,
sme vo veľkonočnom období. Pripomíname si a oslavujeme najväčšiu udalosť v dejinách ľudstva: Kristus vstal zmŕtvych. Kristus žije. Túto pravdu veríme a túto pravdu aj vyznávame. Dôležité však je, aby to malo dopad na náš život. Na začiatku roku sme sa rozhodli, čo chceme urobiť, aby sa náš život zmenil k lepšiemu. Bolo by dobré, aby sme sa v tomto veľkonočnom období rozhodli, čo urobíme, aby sme sa viac priblížili ku Kristovi a k našim blíznym. Kvalita nášho života závisí od nášho osobného vzťahu ku Kristovi, teda od našej viery. Viera bez skutkov je mŕtva. Je potrebné, aby sme sa každý deň, ba každú minútu rozhodovali, ako vnesieme do svojho života náboženské pravdy, ktoré poznáme, a ktoré ústami vyznávame. Kristus nás počas svojho pozemského života učil, ako máme žiť. Učil nás slovom, ale najviac svojím životom. Keď umyl nohy apoštolom povedal: „Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili podobne. Podľa toho budú poznať, že ste moji učeníci, ak sa budete navzájom milovať.“ Každú nedeľu je v Bazilike slávená sv. omša o 8:45 hod. za vás - za farníkov. Modlime sa jeden za druhého a pomáhajme si, aby sme sa stávali lepšími, aby sme sa stali svätými. Denne na vás pamätám v modlitbe. Žehnám vás.

Váš duchovný otec Jozef

Pane, prosím Ťa...

- keď sa cítim silným, pripomeň mi, aby som pokľakol na kolená;
- keď si myslím, že mám vždy pravdu, pripomeň mi, koľko právd som znevážil;
- keď veľmi veľa hovorím, pripomeň mi Tvoje slová: „...nehovorte naprázdno ako pohanovia; oni si myslia, že budú vypočutí pre množstvo slov.“ (Mt 6, 7);
- keď som spokojný s tým, že som sa už niekam dostal, pripomeň mi, že musím ísť ďalej;
- keď pociťujem, že sa od Teba vzdalujem, pripomeň mi, že Ty čakáš na môj návrat;
- keď som priveľmi netrpezlivý a kritický, pripomeň mi trpezlivosť, ktorú Ty máš so mnou;
- keď sa cítim opustený a zabudnutý, pripomeň mi, koľkokrát ja zabúdam na Teba;
- keď závidím, pripomeň mi dary, ktoré som od Teba prijal;
- keď sa cítim zranený, zradený, ukrivdený..., pripomeň mi, že len Ty môžeš byť útechou;
- keď od Teba žiadam príliš veľa, pripomeň mi, že iba Ty vieš, čo naozaj potrebujem a čo je pre mňa to najlepšie;
- keď si robím ilúzie, pripomeň mi Tvoje zaslúbenie;
- keď mám pocit, že si ma opustil, pripomeň mi, že v skutočnosti kráčaš stále vedľa mňa, tak ako si prisľúbil: „Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.“ (Mt 28, 20);
- keď sa cítim veľmi hriešny, pripomeň mi, že Ty vieš odpúšťať a raduješ sa z každého navráteného hriešnika;
- keď sa bojím, že ma ľudia budú odsudzovať, pripomeň mi, že o konečnom súde rozhoduješ Ty;
- keď sa cítim na dne, pripomeň mi, aby som si pomyslel na to, ako si sa Ty cítil na kríži;
- keď sa cítim dôležitý, pripomeň mi, že Ty miluješ práve malých a pokorných;

Obsah

1. Príhovor + Pane
2. Obsah + Celoslov. večeradlo
3. Rok Sedembolestnej v čísloch
5. Záchrana je v Ježišovi
6. Púť zaľúbených
7. Čo nám prinesie výmena na poste primátora?
9. Aby kňazi vedeli o našej podpore - MZK
10. Zabudnuté svedectvo rokov minulých
13. Panský kočiš
15. Sr. Bartošová FMA
19. Strážske zvony
V. časť - dokončenie
20. Zo Šaštína-Stráží na misijné cesty – pokračovanie
23. List pre teba
25. Ako bezdomovec
bezdomovcovi pomohol
27. TOP NEWS - Správy zo sveta
28. Spoločenská kronika

Občasník 2/2015

Vydané pre vlastnú potrebu

Program Celoslovenského večeradla MKH

Sobota 25. 4. 2015 – program pre laikov

- 08.00 registrácia účastníkov
- 09.30 posv. ruženec – radostný
- 10.15 1. prednáška
- 11.15 adorácia
- 12.00 obed – voľno
- 14.00 zraz mládeže pred chrámom – odchod na vl. program
- 14.30 posv. ruženec – bolestný
- 15.00 2. prednáška – meditácia
- 15.45 fraternita (diskusia – svedectvá)
- 18.15 posv. ruženec – slávnostný
- 19.00 svätá omša
- 20.00 sviečkový sprievod
- 21.00 odchod na nocľah

Nedeľa 26. 4. 2015

- 08.00 ranné chvály (v sále)
- 08.30 príspevok mladých
- 10.00 posv. ruženec – svetla (v Bazilike)
- 10.30 sv. omša
- 11.30 adorácia, záverečné požehnanie
- 12.00 obed

program pre kňazov:

- 16.00 prezencia kňazov na vrátnici
- 17.00 večery, posv. ruženec – slávnostný (v Bazilike)
- 18.15 večera, fraternita (v kláštore)
- 19.45 prednáška, pracovná diskusia
- 21.00 kompletórium, nočný odpočinok

Pondelok 27. 4. 2015

- 07.15 ranné chvály, meditácia (v kláštore)
- 08.00 raňajky, fraternita kňazov
- 10.00 posv. ruženec – svetla (v Bazilike)
- 10.30 krátke zamyslenie
- 11.00 koncebrovaná svätá omša
- 12.00 obed, záver stretnutia

Farský časopis zostavili: don Jozef Pöstényi, správca farnosti, don Marek Michalenko, direktor miestnej saleziánskej komunity, don Emil Šafár a Mgr. Ľudmila Machová. Zároveň ďakujeme za pomoc ostatným saleziánom z miestnej komunity, ktorí prispeli k vydaniu časopisu. Svoje rady, nápady, pripomienky i postrehy nám môžete poslať na našu mailovú adresu: hlaholzvonov@gmail.com.

Grafické spracovanie a tlač: Tlačiareň LUNA, Moravský Svätý Ján.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Rok Sedembolestnej v číslach

K patrónke Slovenska do Šaštína-Stráží putovali v Roku Sedembolestnej Panny Márie tisíce pútnikov. Podľa spracovaných informácií z Info centra Baziliky - pute@bazilika.sk, si prišlo uctiť svoju nebeskú Matku 134 355 zaregistrovaných pútnikov. Celkový počet nahlásených pútí bol v tomto roku 473. Odslúžilo sa 1 136 svätých omší, z toho bolo 292 pútnických (s účasťou od jednej pútnickej skupiny až po vyše 10 farských skupín súčasne na jednej sv. omši). Najviac pútnických skupín doputovalo z Bratislavskej arcidiecézy – spolu 92. 63 pútnických skupín prišlo z Košickej diecézy, 61 zo Spišskej, 48 zo Žilinskej, 45 z Trnavskej, 28 z Nitrianskej, 24 z Banskobystrickej a 18 z Rožňavskej diecézy. Celoslovenských pútí sa uskutočnilo 46. Najväčšia účasť bola na Národnej púti v septembri. Baziliku navštívili taktiež pútnické skupiny z grécko-katolíckych diecéz – 1 púť z Bratislavskej a po dve púte z Košickej eparchie a Prešovskej archieparchie. Počas roka prišlo aj 27 medzinárodných pútnických skupín – najčastejšie pútnici z Maďarska. Skutočný počet pútí a pútnikov je však vyšší, nakoľko spracované čísla zahŕňajú iba zaregistrované púte a pútnické skupiny. Množstvo pútnikov prichádzalo do Národnej Baziliky samostatne a bez registrácie. Pri celkovom počte návštevníkov Baziliky môžeme za uplynulý rok hovoriť až o číslach 250 000 veriacich. Treba sem započítať aj pravidelných účastníkov nedeľných bohoslužieb, rôznych náhodných nenahlásených tradičných alebo moderných pútnikov, ktorých bývalo počas týždňa približne 2000.

Veriaci prišli do Národnej Svätyně s poďakovaniami i prosbami. Svoje úmysly zazname-

náli do pripravenej Pamätnej knihy. Najčastejšími úmyslami prosieb boli ochrana a pomoc pre rodiny, ale aj vrúčne prosby za zdravie a Božiu pomoc v chorobách.

Pri celkovom počte pútnikov – 250 000, ktorí sa prišli v jubilejnom Roku Sedembolestnej Panny Márie pokloniť patrónke slovenského národa a svojej nebeskej Matke, Panne Márii, nesmieme zabudnúť ani na pútnikov z radov najvyšších cirkevných predstaviteľov. V celkovom zozname arcibiskupov a biskupov sa na základe údajov z Info centra Baziliky - pute@bazilika.sk, nachádza 26 významných mien vzácných pútnikov. Najčastejšie do Národnej Svätyně prichádzal Mons. Jozef Haľko – 13 účastí na púťach, Mons. Stanislav Zvolenský – 11x, Mons. Ján Orosch – 7x, Mons. Dominik Tóth – 6x. Po 4 účasti majú v uplynulom roku

Mons. Peter Rusnák, Mons. Tomáš Galis a Mons. Viliam Judák. Z celkového množstva pútí sa troch zúčastnili Mons. František Rábek, Mons. Marián Chovanec, Mons. Milan Lach, Mons. Štefan Sečka, Mons. Ján Sokol a Mons. Stanislav Stolárik. Zo susedného Česka prišli Mons. Josef Kajnek a Mons. Ján Graubner, z Maďarska J. Em. kardinál Péter Erdő. Z africkej Kene prišiel Mons. Dominic Kimengich. Patrónku Slovákov prišli pozdraviť aj J. Em. Kardinál Jozef Tomko z Vatikánu a apoštolský nuncius na Slovensku Mons. Mario Giordana. V auguste zavítal do Baziliky taktiež vikár hlavného predstaveného Saleziánov don Bosca don Francesco Cereda z Ríma.

Najviac arcibiskupov a biskupov prišlo do Šaštína-Stráží v mesiaci september a najväčšiu účasť mali počas Národnej púte.

Druhým mesiacom s najväčšou účasťou arcibiskupov a biskupov bol mesiac máj.

Fotografie i informácie o uplynulom roku nájdete na stránke: www.bazilika.sk a na facebooku: www.facebook.com/BazilikaSedembolestnej

Vážení čitatelia - farníci! Ak by ste mali záujem podporiť výrobu pánskych krojov pre potreby našej farnosti, môžete sa v tejto veci obrátiť na pani Ľ. Machovú. Kroje sa budú používať napr. pri Fatimských pobožnostiach, púťach a iných farských či cirkevných slávnostiach.

Záchrana je v Ježišovi

Prvá tohtoročná Fatimská sobota z 3. januára bola zameraná na ukončenie Jubilejného Roka Sedembolestnej Panny Márie. Hlavným celebrantom bol otec arcibiskup Stanislav Zvolenský. Pobožnosť začala slávnostným sprievodom s otcom arcibiskupom, zástupom kňazov a mužmi nesúcimi sochu Fatimskej Panny Márie obsypanú bielymi kvetmi. Nasledovala modlitba posvätného ruženca a pokračovalo slávenie sv. omše.

Pri príležitosti sviatku Najsvätejšieho mena Ježiš sa otec arcibiskup Zvolenský vo svojej homílii venoval práve tomuto menu. V Starom zákone sa Boh označuje ako Jahve – to meno sa nesmelo opakovať a používame ho výnimočne, z veľkej úcty. Keď Boh prišiel v ľudskej prirodzenosti, chcel, aby jeho meno vyslovovali často. Zvolanie: „Ježišu!“, zaznie väčšinou ako prosba trpiaceho, prosiaceho, chorého... Voláme: „Ježišu, zachráň ma!“, lebo meno Ježiš je pre nás symbolom záchrany. Je to posvätné meno a všetkým nám pripomína, že nás Boh zachraňuje. Všetci potrebujeme záchranu. Našou veľkou úctou k menu Ježiš môžeme iným ukázať, že hovorí o Božej záchrane pre každého z nás. Jadrom každej Fatimskej soboty je modlitba za obrátenie – k záchrane a záchrana je v Ježišovi. Boh prišiel, chcel byť pomenovaný Ježiš. Boh je ten, ktorý nám ponúka záchranu. Panna Mária sprostredkuje pre svet Božie rozhodnutie, že jej Dieťa sa bude volať Ježiš – to znamená Boh zachraňuje. V jej Synovi sme všetci zachránení.

V novej Pamätnej knihe Baziliky zostal pri tejto príležitosti od otca arcibiskupa Zvo-

lenského nasledovný zápis: „Z príležitosti sviatku Najsvätejšieho mena Ježiš, Božia Matka Mária sprostredkovala Božiu vôľu a rozhodnutie, aké meno má mať Boh, ktorý sa stal človekom. Nech je Pán zvelebený za nášho Spasiteľa Ježiša, v ktorom nás Boh zachraňuje.“

Na záver celej pobožnosti oboznámil všetkých veriacich správca Baziliky, don Ján Čverčko, s údajmi spracovanými podľa štatistík z Info centra Baziliky o počte pútí, pútnikov, účasti arcibiskupov a biskupov v Jubilejnom Roku Sedembolestnej Panny Márie do našej Národnej Svätyne. V Katolíckej cirkvi slávime od prvej adventnej nedele (30. nov. 2014) Rok zasväteného života, ktorý sa ukončí Svetovým dňom zasväteného života 2. februára 2016.

Po týchto slovách otec arcibiskup Zvolenský srdečne poďakoval všetkým dobrovoľníkom, ktorí počas uplynulého roka pomáhali pri organizácii množstva uskutočnených pútí a vyznal sa prítomným, že sv. omšu obetoval za všetkých dobrovoľníkov.

Pravá láska seba dáva, nie sebe dáva

Vo februári sme opäť zažili v našej farnosti Púť zaľúbených, ktorá k nám priviedla množstvo šťastných, čistou láskou žiariacich mladých ľudí. Pred ôsmimi rokmi spustil reťaz týchto pútí don Zachar, keď práve touto cestou ponúkol mladým ľuďom pomocnú ruku a duchovnú oporu v predsavzatí žiť čistý vzťah pred manželstvom. Don Zachar nechýbal na púti ani tento rok. Nenápadne a s úsmevom na tvári, po odsľúžení mnohých sviatostí zmierenia, ako starostlivý otec zozadu sledoval zaplnenú Baziliku a svätú omšu. Priam z neho sršala radosť a pocit, že ho hreje pri srdiečku, keď na vlastné oči videl živý plod svojej pastierskej práce.

Organizátori dali tomuto 8. ročníku podnadišpis SLUŽÍŤ V LÁSKE. Ako aj po minulé roky,

opäť pripravili bohatý program, ktorý ponúkal najmä duchovné poslanstvo vo svätých omšiach, spoločné modlitby, adorácie, duchovné slovká, ale aj besedy, svedectvá, prednášky, či práce v skupinkách. V kultúrnom dome si v rámci programu trojdňovej púte mohli mladí pozrieť divadelné predstavenie a koncerty skupín Christallinus a Janais, ktorú si mnohí pamätajú aj z minulého ročníka. Krásu Národnej Svätyne si účastníci púte vychutnali pri prehliadke s výkladom don Milana Janáka SDB. V sobotu pri večernej sv. omši, ktorú celebroval don Čverčko SDB, si zopakovali mladí zaľúbenci sľub predsavzatia žiť čistý vzťah.

Úvodnú svätú omšu púte v piatok celebroval štábný kaplán Slavko Ganaj, gréckokatolícky kňaz, slúžiaci vo Vojenskom útvere Kuchyňa. Práve slová z jeho homílie poslúžili ako nadpis tohto príspevku. Slovná hračka o láske, ktorá môže seba dávať, alebo seba dávať, poslúžila aj ako téma jeho homílie. Mladým položil otázku, či sú ochotní naučiť sa seba dávať bezo zvyšku, bez kalkulácie a zmlúv, nielen vtedy, keď to ide vo vzťahu bez akýchkoľvek problémov, ale aj keď nastanú vážne problémy. Kto chce v láske len seba dávať, sklzáne na úroveň materiálneho života a konzumnej lásky. Necitlivosť jedného voči druhému, keď chcem len seba dávať a nie seba dávať, spôsobuje veľa bolesti a rozdelenia. Len sebadávajúca láska je večná. Zaľúbenosť je krásna vec. Vo vzťahu má pomaly prechádzať do pravej lásky sebadávajúcej. „Aby ste sa dali do školy lásky, ktorá s pomocou Božou chce seba dávať, aby urobila druhých šťastnými,“ boli slová adresované kaplána Ganaja mladým účastníkom 8. ročníka Púte zaľúbených.

Čo nám prinesie výmena na poste primátora?

Koncoročné voľby priniesli zmeny vo vedení nášho mesta. Novému primátorovi Mgr. Jaroslavovi Suchánkovi sme v mene čitateľov Hlaholu zvonov položili zopár otázok:

Po koľkých rokoch si zanechal prácu pedagóga?

Na Gymnáziu Jána Bocsa som učil od roku

2001. Ešte predtým, od roku 1998, som však pracoval pre CVČ Beťárik, čo bola tiež pedagogická činnosť. Ak teda dobre počítam, tak je to 16 rokov.

S akými pocitmi si opúšťal gymnázium?

Boli to zmiešané pocity. Jednak sa predomnou ukázala nová výzva, ktorej som sa

potešil, ale na druhej strane, ťažko sa opúšťa to, čo má človek rád...

Aké boli reakcie žiakov, keď ich zrazu učil primátor mesta?

Bolo to zaujímavé a zvláštne zároveň. Začali ma tak oslovovať s úsmevom na tvári a užívali si to asi viac ako ja.

Čo ťa po prevzatí úradu najviac prekvapilo?

Všetko je to ešte také čerstvé, ale spája sa to s výmenou na primátorskom poste. Takže nepríjemné bolo, keď sa začali množiť lži a nezmyselné obvinenia, ktoré atmosféru v meste nezlepšovali. Na druhej strane ma milo prekvapili ľudia, ktorí stáli za mnou. Vážim si ich postoj a verím, že sa vzťahy i atmosféra v meste zlepšia a dokážeme spolupracovať a pomáhať si.

Ktorú zmenu si po nástupe do funkcie urobil ako prvý?

Na veľmi výrazné zmeny ešte bude čas, ale vo všeobecnosti môžem povedať, že som sa zamerlal na kontrolu a šetrenie financií. Zveľaďovať mesto, ale nie zadlžovať ho za každú cenu. Treba myslieť aj na budúce generácie...

Ktoré cirkevné udalosti (napr. púte) si nenecháš určite ujsť a máš ich už vo svojom pracovnom kalendári?

Zisťujem, že nie je ľahké naukladať do toho kalendára všetko tak, aby sa udalosti neprekrývali. Jasný, že Národná púť je prioritou a tej som sa zúčastňoval aj doteraz. Ak mi to povinnosti dovoľujú, tak navštevujem školské sväté omše a mienim v tom pokračovať. Moju prípadnú účasť na ďalších akciách budem plánovať za pochodu.

Prieskumy na Slovensku i v zahraničí ukazujú, že ak sa povie Šaštín-Stráže, ľuďom sa vybaví v prvom rade pojem Bazilika Sedem-

bolestnej. Ako si predstavuješ spoluprácu mesta s farnosťou a pútnickým miestom?

Organizovanie pútnických podujatí je predovšetkým záležitosťou saleziánov, ktorí spravujú našu farnosť. Ale mesto podá pomocnú ruku. Vždy ak to bude potrebné, budeme pripravení pomôcť. Spoločnými silami môžeme dosiahnuť ešte viac. Uvedomujem si, že Bazilika Sedembolestnej je najväčšou a najznámejšou dominantou mesta, a preto bude vždy v mojom záujme vyvíjať aktivity aj týmto smerom.

Ako by mohlo mesto pomôcť, aby ešte viac ľudí prichádzalo navštíviť tento skvost sakrálnej architektúry a najvýznamnejšie pútnické (duchovné) miesto Slovenska?

Teší ma, že máme niečo, čo sme mohli označiť za „najvýznamnejšie“. Už preto je našou povinnosťou zveľaďovať toto miesto a jeho okolie. Myslím, že mesto môže prispieť k zveľadeniu pútnického miesta a jeho okolia. Po rokoch stagnácie je čo doháňať...

Aké boli tvoje pohnútky k tomu, aby si kandidoval za primátora?

Všetko to prišlo z môjho blízkeho okolia. Ľudia, s ktorými som sa zhováral, diskutoval, túžili po zmene a napríklad aj po slušnosti na poste primátora. Najskôr šlo o také tiché rozhodovanie, no neskôr to prerástlo v pevné presvedčenie. A vyšlo to. Nastúpil som na cestu, ktorá verím, že bude úspešná.

Ďakujeme za odpovede. Tešíme sa na pozitívne zmeny, ktoré nastanú v spolupráci medzi farnosťou a vedením mesta. Novému primátorovi želáme veľa síl, optimizmu, elánu, ale aj pomoc a ochranu „Panenky Márie šaščínskej“

Aby kňazi vedeli o našej podpore

Každý druhý piatok v mesiaci sa v Národnej Bazilike v Šaštíne-Strážach stretávajú členovia spoločenstva Modlitby za kňazov spolu s mnohými veriacimi, ktorí majú potrebu modliť sa za kňazov. Modliť sa za tých, ktorých majú alebo mali vo farnosti, za tých, ktorých poznajú, či majú vo svojom príbuzenstve. Jednoducho za všetkých Božích služobníkov, ktorí potrebujú neustále cítiť našu podporu a porozumenie. Od tohto roka prebiehajú stretnutia spoločenstva MZK v pozmenenom šate. Po večernej svätej omši v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie nasleduje adorácia za kňazov v Zimnej kaplnke. Pred vyloženou sviatostou oltárnou pokľakne celé spoločenstvo MZK i ostatní hostia, aby predniesli svoje chvály a prosby, aby sa spoločne modlili za svojich kňazov. Najlepšou modlitbou je vedieť si otvoriť svoje srdce, netreba veľa hovoriť.

Na marcovom stretnutí už tradične hrala

a spievala kapela MZK band, tentoraz v zložení Tomáš Kudoláni a Fero Chudý. O kňazstve očami svätého J. M. Vianneya hovoril vedúci spoločenstva Samuel Brečka. Svätý Jean Baptiste Marie Vianney bol francúzsky diecézny kňaz, vyhlásený za svätého a patróna kňazov v duchovnej správe. Často je známy ako svätý farár z Ars, podľa miesta pôsobenia. Myšlienky tohto svätca dopĺňal Samuel vyjadreniami kňaza, mnohým z nás dobre známeho rodáka z neďalekých Kútov – d. p. Augustína Dršku, ktorý výrazne ovplyvnil jeho vzťah k Cirkvi a ku kňazom. Ľudia by mali získať potrebu modliť sa za svojich kňazov, pretože akých kňazov si vymodlia, takých budú mať. Alebo ako hovorieval práve d. p. Drška: „*Akí farníci, taký farár.*“

Všetci, ktorých myšlienka modlitieb za svojich kňazov oslovila, sú srdečne pozvaní na aprílové stretnutie (10. 4.), ktorého témou bude odpustenie.

Zabudnuté svedectvo rokov minulých

Pri čítaní kníh dona Ernesta Macáka som natrafila opakovane na meno pani Márie Kiškovej zo Šaštína, ktorá pomáhala v 50. rokoch min. storočia mnohým saleziánom pri prechode cez hranice. Veľmi ma zaujala táto informácia, nakoľko toto priezvisko už v našom meste nie je. Vedením Niekoho zhora som sa dostala po informácie, ktoré som ani v tom najlepšom sne nečakala. Pani Betka Melišová opatruje starostlivo už desiatky rokov doma hotový poklad a studnicu informácií! Ochotne mi požičala celú kôpku dokumentov i fotografií, aby som ich mohla spracovať a takto zdokumentovať osud neskutočne statočnej a šlachetnej ženy, ktorá obetovala zdravie i kus života za záchranu iných. Takto nám pribudol k páňovi organizatovi Chudému, ďalší „človek z ľudu“, ktorý trpel pre vieru, Cirkev i Krista...

Životopis pani Kiškovej

Pani Mária Kišková, rod. Karasová, sa narodila 15. júla 1894 v Šaštíne rodičom Štefanovi a Márii, rod. Mikušovej. Ako 25-ročná sa 30. augusta 1919 vydala za 27-ročného Jozefa Kišku. Narodil sa Valentínovi a Anne, rod. Kubičkovej v obci Strážov v okrese Žilina (od r. 1970 časť Žiliny). Bol mäsiarom a pani Mária bola vedená ako domáca. Deti im Pán nedoprial. Ako 57-ročný, po takmer 30-ročnom manželstve, zomrel 14. 4. 1947 na suchoty pľúc. Pochovaný je na cintoríne v Šaštíne. Po jeho smrti žiadala vdova Mária písomne o prijatie do „domovského sväzku“ obce Šaštín, čomu aj bolo vyhovené. Záznam o tom je uvedený v zápisnici MNV v Šaštíne. Bývala na poschodí v dome nad terajšími potravinami HEJS. Príslušníkmi polície bola

v tomto byte v Šaštíne 15. septembra 1952 o 17. hodine zatknutá.

Rozsudok v mene republiky

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 29. 9. 1953 bola Mária Kišková odsúdená na 3 roky väzenia ako ťažký politický väzeň a zaradená do II. nápravnej skupiny. Bola odsúdená: za pomoc pri úteku Mons. Františka Revesa, za veľké finančné čiastky, ktoré mu poskytla, lebo ich potreboval na prevoz kňazov do zahraničia. Pri poslednom úteku bol pri prestrelke vážne poranený prof. Reves a pani Kišková mu platila odvoz i lekára v Malackách, kde mu bola poskytnutá odborná lekárska pomoc. Pri úteku klerika Jozefa Hercoga zo Šaštína mu poskytla 60-tisíc korún pre potreby pre prvú chvíľu. Zo svojho peňažného účtu dávala pravidelne finančné čiastky na činnosť saleziánov v Šaštíne. Všetko mäso a mäsové výrobky od nej dostávali zdarma. Robila posedenia chovancom. Pri rozsudku jej priťažilo i to, že bola predsedníčkou Katolíckej jednoty v Šaštíne. Taktiež bola na dobu 3 rokov pozbavená čestných občianskych práv.

Väznice

Vyšetrovaciu väzbu prežila v Bratislave.

Počas troch rokov väzenia prešla nápravno-výchovnými zariadeniami v Mladej Boleslavi, v Náchodě, v Prahe na Pankráci a vo Svatom Jáně pod Skalou (okr. Beroun). Počas pobytu vo väzniciach prišla pani Kišková o celý majetok, vrátane veľkých ľadovní pri budove bývalej školy – meštianky, ktoré boli zhabané a predané vedením MNV. Po odpykaní polovice trestu žiadala pani Kišková o podmiennečné prepustenie z výkonu väzby. U súdu jej bolo povedané, že druhá polovica trestu je podmiennečne, preto tomu aj verila, že ju prepustia. Žiadosť na Krajskú prokuratúru v Prahe poslal pán Štefan Meliš. V dokumentoch je aj rozhodnutie o jednohlasnom uznesení MNV v Šaštíne o tom, aby bola podmiennečne prepustená z viacerých dôvodov: je v pokročilom veku, vo väzení pracuje a správa sa dobre, pred spáchaním trestného činu sa v obci správala dobre... a v prípade podmiennečného prepustenia nevzbudí verejné pohoršenie v tunajšej obci. Ani jednej žiadosti vyhovené nebolo. Po čase vyšla pravda najavo, prečo nebola po odpykaní polovice trestu prepustená. Predseda MNV vyhotovil dva posudky – jeden pre rodinu Melišových, aby im „zatvoril“ ústa a druhý, ktorý si pani Terézia Melišová prečítala u prokurátora v Prahe, kde sa domáhala pravdy. V posudku u prokurátora bolo napísané, že by pani Kišková po prepustení vzbudzovala v obci verejné pohoršenie, takže MNV prepustenie po odpykaní polovice trestu neodporúča. Počas väzby bola 5x operovaná, jej zdravotný stav sa veľmi zhoršoval. Operovali jej obidve kolená, žľčník a opakovane obličky (jednu mala úplne poškodenú od úderov). Všetky zdravotné komplikácie vznikli z neľudského zaobchádzania pri výsluchoch.

Listy z väznice

Medzi dochovanými dokumentmi sa nachádza aj 5 listov, ktoré poslala pani Kišková

bratrancovi Štefanovi Melišovi do Šaštína. Listy sú napísané na oficiálnom väzenskom tlačive: „Dopisní papír pro odsouz.“ formátu A5, písaného obojstranne. Okrem oficiálnych pokynov k písaniu zostalo na samotný rukou písaný text asi 1,5 strany. Do listu sa nemohlo nič vkladať, písať sa muselo čitateľne a nie po okrajoch listu. Nasledovalo 10 + 20 vyznačených riadkov na text. 4 listy sú napísané v Mladej Boleslavi a jeden vo Sv. Jáně pod Skalou (väznica bola v rokoch 1951 – 1955 v budove niekdajšieho kláštora, v ktorom bol predtým cirkevný učiteľský ústav – v r. 1949 bol zrušený nastupujúcou komunistickou vládou). Listy nemajú dátum. V každom píše pani Kišková o nádeji na podmiennečné prepustenie, o tom ako ťažko vidí, lebo nemá okuliare na písanie, ale len do diaľky. Rodine Melišovej ďakuje za balíky, listy, peniaze a všetko čo pre ňu robia. Na nič sa nesťažuje a dokonca píše, že *„skutočne je tu vo všetkom veľká starostlivosť. ...sa nám dostáva všetko čo potrebujeme, preto o moje zdravie nemajte žiadne obavy.“* Pod akou asi ťarchou boli tieto slová napísané? Pravda bola úplne iná. To však vyšlo najavo až po jej smrti. Listy končili optimisticky a s veľkou nádejou: *„Ale pevne verím, že ešte posledné dni môjho života sa aspoň s Vami, moji drahí, poteším. Za čo sa denne za Vás všetkých modlím. Preto vždy a všade myslím len na Vás a celú rodinu, zvlášť na deti.“* Dala pozdravovať všetkých, ktorí ju poznali. Podpisovala sa len ako teta, ako vďačná teta a v poslednom liste ako milujúca nešťastná teta.

Len pre silné povahy

Chvejúcimi rukami som sa prehŕňala zažltnutými papiermi, mrazilo ma pri čítaní listov, ktoré poslal pani Kišková z väzenia a svedčili o krutosti vtedajšieho režimu. A to som si neprečítala celú pravdu. Svoje zážitky z rokov krutého vypočúvania a väzenia, spísala

vlastnou rukou na 16 strán po návrate na slobodu. List si mohla rodina Melišova prečítať, na základe rozhodnutia pani Márie, až po jej smrti. Pri čítaní tohto silného svedectva sa triasli všetkým ruky, padali slzy horkosti a úzkosti, bolesťou zvieralo srdcia. Nakoniec sa rozhodli, že toto kruté svedectvo plné hrôz totalitného komunistického režimu navždy zlikvidujú. Tak sa aj stalo – list spálili. Tu sú len niektoré ukážky pre silnejšie povahy: Pri vyšetrovaní musela byť vyzlečená donaha, musela kľačať na kolenách na betóne. Pod kolená jej striekali studenú a horúcu vodu. Bili ju, kde ju na tele zasiahli, len aby prezradila, čo vie o útekoch kňazov. Držala sa čestne a nikoho neprezradila. V cele bola sama. Výška cely bola len na sedenie, takže pohybovať sa mohla len „kľakčky“. Posteľ bola len drevená lavica a k nej deka. Na pitie a umývanie slúžila akurát voda z misy WC, ktorá bola súčasťou miestnosti – cely. Oplzlými nadávkami a bitkou bola urážaná ona osobne i jej náboženské presvedčenie, za čo musela ďakovať. Prepustená na slobodu bola presne na tú istú hodinu, kedy bola aj zatknutá. Nepomohli ani prosby pani Terézie Melišovej, ktorá ju prišla z väzenia odviezť domov, že vlak do Prahy chodí len v dopoludňajších hodinách. O 17. hodine bola zadržaná a o 17. hodine mohla byť aj prepustená, ani o hodinu skôr. Tak museli spoločne s pani Teréziou prečkať celú noc pod holým nebom vonku na stanici.

Život na slobode

Kedže bola pani Mária Kišková rozsudkom Krajského súdu v Bratislave pozbavená na dobu 3 rokov čestných občianskych práv, nemala nárok ani na vdovský dôchodok po manželovi. Z odpovede na odvolacie rozhodnutie vo veci priznania vdovského dôchodku citujem: „*Podľa cit. zákonných ustanovení dôchodok nepatrí ani po dobu väzenia, ani*

po dobu straty čestných práv občianskych, ak trestný čin bol spáchaný z nepriateľstva ľudovodemokratickému štátnemu zriadeniu. Podľa vyšetrenia a oznámenia Krajskej prokuratúry v Bratislave svojím trestným činom ste prejavila nepriateľstvo k ľudovodemokratickému zriadeniu. Nepatrí Vám preto na uvedenú dobu dôchodok vdovský po manželovi.“ Proti tomuto rozhodnutiu, nebolo možné podať ani odvolanie. V dokumentoch sa nachádza Osvedčenie o československom štátnom občianstve, ktoré jej bolo vydané 27. júna 1957 Radou Okresného národného výboru, odboru pre veci vnútorné, v Senici.

Dožila zabudnutá

Svoj život dožila v Domove dôchodcov v Holíči. Do konca svojho života sa zachovala ako veľká dáma. Všetko odpustila, ale nezabudla. Z jedného z jej listov z väzenia vyberám: „...som v myšlienkach stále s Vami, ale i to príde, že budeme spolu šťastne žiť. Nie je k tomu dôvod, aby sme smútili. Mala som dostať toto ponaučenie hneď po manželovej smrti, určite by som bola viac myslela sama na seba. Ale dobre viete, že v mojom živote bolo to, že som sa vždy starala o dobro iných a na seba som zabudla, aj preto je príslovie za dobrotu na žebrotu“. Svoje tajomstvá dovolila odhaliť až po jej smrti. Počas jej pobytu v Holíči ju bol niekoľko krát navštíviť len pán prefekt Mihálik a dôstojný pán Drgoň. Inak dožila zabudnutá. Život plný lásky a starostlivosti o druhých sa skončil 15. januára 1982. Pani Kišková je pochovaná na cintoríne v Šaštíne pri svojom manželovi, ktorého prežila o necelých 35 rokov.

Ak by chcel ešte niekto po prečítaní tohto, alebo podobných životných príbehov, povedať čo i len slovo chvály na komunistický režim, asi nemá srdce... Česť jej pamiatke!

Panský kočiš

Jozef Mikuš, nar. 7. marca 1842 v Oreskom, zomrel 29. novembra 1917 v Šaštíne, vo veku 75 rokov. Na základe cisársko-kráľovského dekrétu nastúpil ako 42-ročný od 1. marca 1884 za kočiša v Schaschcine.

V r. 1902 sa konali veľké cisárske manévry na Záhorí. Najväčšie prípravy sa konali v Šaštíne, kde mal byť ubytovaný nielen cisár, ale i generalita a hostia. Za tým účelom obnovili cisársky kaštieľ (terajší kláštor pri pútnickom chráme) a postavili dve slávobrány. V piatok 12. septembra, napoludnie za silného lejaku, dorazil do Šaštína osobitný vlak z Viedne so 72-ročným cisárom Františkom Jozefom I. a početnými hosťami – vojenskými atašé USA, Francúzska, Anglicka, Talianska, Japonska, Rumunska, Ruska, Švajčiarska, Srbska, Turecka a Egypta. V stanovom salóniku na šaštínskej

Koč s cisárom

Vpravo hore pán Jozef Mikuš – panský kočiš, dole pred ním manželka, ktorá drží vnučku – Máriu rod. Karasovú, neskôr Kiškovú (ako 7-mesačná v čase po smrti svojej mladej mamičky)

Kaisermanöver bei Sasvár.
Ausfahrt des deutschen Kronprinzen in Sasvár.

stanici víťali cisára úradní činitelia. Potom sa cisár odviezol na kočiari do kaštieľa. Ale už o 15. hodine šiel späť na stanicu privítať prominentného hosťa, pruského princa Wilhelma, ktorý prišiel spolu s nemeckým atašé Bülowom osobitným vlakom z Odersbergu. V sobotu 13. septembra sledoval cisár s hosťami zrážku jazdy pri Kuklove. Dragúni 15. pluku sa rozložili na oddych i na ceste. Neuvoľnili ju, ani keď šiel kočiar s arcikniežaťom. Musel ich obísť cez močiar (podľa časopisu Záhorie). Spomínaný koč viedol pán Mikuš, ktorý bol v tom čase v cisárskych službách. Dochovali sa aj staršie fotografie, ktoré zachytávajú tento cisársky koč.

Od pravnučky pána Mikuša som mala zapožičanú vlastnoručne písanú tzv. Zápisnú knižku. Z nej vyberám nasledujúce, pre nás zaujímavé, zápisy: „*Maria Mikusch narodila sa o 9. hodine ráno 28. júna 1877, pokrstená toho dňa samotného od velebného pána kaplána Michalek, vezený bil ze Smolinskeho.*“ Ďalej o nej nájdeme záznam: „*V Šašcine dna 19. 2. 1895 zemrela moja cera rozená Marija Mikuš a vidata Maria Karas.*“ T. j. jeho dcéra Mária Karasová, rod. Mikušová zomrela ako 18-ročná. Rok predtým je zápis, že sa 15.

júla 1894 narodila Maria Karas, ktorá mala pri úmrtí matky len 7 mesiacov. Ide o pani Máriu Kiškovú, rodnú Karasovú, ktorá bola odsúdená za pomoc saleziánom pri útekoch za hranice po barbarskej noci a krutom prenasledovaní v 50. rokoch minulého storočia. Zaujímavý rodokmeň ženy, ktorá sa obetovala pre záchranu iných. Aj ona sama pridala vlastnou rukou do zápisníka panského kočiša Jozefa Mikuša, svojho starého otca z matkinej strany, tento záznam: „*Jozef Mikus umrel dna 29ho Novembra 1917, mjel pohreb 1. Decembra.*“ Nasleduje jej vlastnoručný podpis Maria Karasz.

Panský kočiš Jozef Mikuš je pochovaný na nádvorí kláštora. O tom, že sa na nádvorí skutočne kedysi pochovávalo, svedčí aj text z brožúrky z roku 1864 (Uhorsko), napísanej švabachom, pri príležitosti 300. výročia jubilea milostivej sochy v Mária Šaštíne. „*Ked' v roku 1685 zúrila morová epidémia a zahynulo veľa ľudí, mnohí z nich boli pochovaní v blízkosti sochy (myslí sa trojhenná kaplnka – pozn. red.). Aj neskôr bolo tu i v kláštornej záhrade pochovaných veľa vojakov – padlých bojovníkov z Rákoczyho povstania.*“ Keď budete prechádzať kláštorným nádvorím, spomeňte si aj na tých, ktorí tam boli uložení na večný odpočinok.

Pani Kišková
s manželom – mäsiarom

V tomto roku si pripomíname 75. výročie príchodu sestier saleziánok na Slovensko

Málokto v našom meste vie, že začiatkom minulého storočia z nášho mesta odišlo 6 dievčat (Jozefína Bartošová, Otília Havlíčková, Anna Weissová, Terézia Vavrovičová, Anna Fordinálová a Mária Fordinálová) do Talianska, aby sa tu pripravili na saleziánske reholné povolanie. Ovplyvnené možno aj saleziánskym duchom, ktorý v našom meste prevítal vďaka saleziánskemu dielu od príchodu prvých saleziánov v roku 1924. Spoločne sa zúčastňovali kultúrnych a náboženských podujatí, ktoré tu komunita saleziánov usporadúvala. Postupne vám budeme na stránkach časopisu prinášať informácie

o všetkých týchto šiestich obetavých Božích služobníkach. Prosíme najmä starších obyvateľov mesta, ak by mali akékoľvek údaje, informácie, fotografie alebo rôzne pamätné predmety na tieto reholníčky, aby sa nám ozvali. Chceli by sme sa pokúsiť zdokumentovať a zachytiť všetko, čo je o týchto šiestich reholných sestričkách známe. Postupne, takmer po jednej vete či informácii, dopĺňame tieto fakty a skutočnosti už takmer dva roky.

Ako prvú vám predstavíme tú, o ktorej máme zozbieraných najviac informácií. Nie preto,

V roku 1968/1969 sa sr. Jozefína Bartošová spolu so sr. Máriou Černou zúčastnila ako delegátka na XV. Generálnej kapitule v Ríme. Na fotografii je zachytená počas audiencie u sv. otca Pavla VI. (z rodinného archívu)

že práve ona sa stala prvou direktorkou sestier FMA na Slovensku, ale práve preto, že chceme zozbierať podrobnejšie informácie aj o ostatných rehoľníčkach. Zo 45 členného zoznamu slovenských Dcér Márie Pomocnice prvej a druhej generácie bolo až 6 sestier z nášho mesta!

Cesta za rehoľným povolaním

Sestra Jozefína Bartošová sa narodila v marci 1907 v Šaštíne, na dnešnej Hollého ulici, v dome vpravo od cesty smerom k cintorínu. Otec Jozef mal živnosť a živil sa ako čičmár. Matka Mária, rodená Gazárková, sa venovala výchove detí a domácomu hospodárstvu, ako to v tej dobe aj bývalo zvykom. O tejto rodine sme našli zmienku ako o hlboko veriacej a viacdetej kresťanskej rodine. Jozefína sa narodila ako predposledná zo siedmich detí (Žigmund, Ján, Michal, Rozália, Júlia, Jozefína a Eva). Jozefína, ale aj všetky deti chodili do miestnej ľudovej školy, kde sa v tom čase vyučovalo v maďarskom jazyku. Ako 20-ročná odišla 3. novembra 1927 v sprievode saleziána dp. Jozefa Psarského (vtedy pôsobiaceho vo farnosti ako kaplán) spolu s rodáčkou Annou Weissovou, strážankou Otíliou Havlíčkovou a Teréziou Kupkovičovou z Cífera do talianskeho Turína. Odtiaľ odišli 2. februára 1928 do Chieri (mesto 11 km juhovýchodne od Turína), kde mali saleziánky ašpirantát a postulát, aby tu spoločne s ďalšími 4 Slovenkami (Bokorová, Fitošová, Valuchová, Dičerová) začali svoj postulát. Spoločne skladali prvé sľuby 6. augusta 1930 v Casanove. Odtiaľ išla sr. Jozefína do Turína, kde v Borgo San Paolo (severná mestská časť Turína) pracovala na ručných prácach a v oratóriu. Tu pôsobila tri roky (1930 – 1933). Po formácii v Taliansku ju predstavené poslali do rakúskeho Unterwaltersdorfu (25 km južne od Viedne), kde pôsobila v saleziánskom ústave do r. 1936. Komunita sestier tam

mala na starosti kuchyňu formačného domu saleziánov. V rokoch 1936 – 1937 pôsobila v nemeckom ústave Eschelbach (dnes Sinsheim), kde aj 5. augusta 1936 zložila večné sľuby. V máji 1937 sa vrátila do Rakúska, kde zastávala funkciu direktorky komunity FMA v Schlins Jagdberg (obec na západných hraniciach Rakúska) do roku 1938. Sestry tam pracovali v chlapčenskom ústave (od 4 do 7 rokov) v kuchyni, v práčovni a ako vychovávateľky. (Bolo to prvé dielo saleziánok v Rakúsku otvorené v r. 1928, ktoré bolo na jeseň 1939 násilne obsadené nacistami. Po vojne sa činnosť domu už neobnovila.) V auguste 1938 poslali predstavené sr. Jozefínu za direktorku do komunity v maďarskej dedinke Olad (dnes mestská časť Szombathely). Tu sa venovala komunita deťom v predškolskom veku a v nižších ročníkoch základnej školy. Vzhľadom na nečakané ťažkosti musela sr. Jozefína v októbri 1939 z Maďarska odísť späť do Unterwaltersdorfu.

Návrat do vlasti

V roku 1940 požiadal inšpektor Jozef Bokor predstavené Inštitútu v Turíne o poskytnutie sestier, ktorým chcel zveriť prácu v kuchyni a práčovni Saleziánskeho filozofického študentátu v Trnave. Predstavené vyhovel jeho prosbe a 16. júna 1940 poslali na Slovensko dve sestry, aby urobili potrebné prípravy. Direktor trnavskej komunity František Sersen privítal prvé saleziánky – sr. Jozefínu Bartošovú a sr. Doroteu Hudákovú, ktorá prišla z talianskeho mesta Alassio. Ten ich osobne predstavil aj diecéznemu biskupovi Mons. Pavlovi Jantauschovi. V saleziánskom dome pracovali sestry v práčovni a kuchyni, kde zabezpečovali všetko pre 200 osôb. Práce bolo v kuchyni, práčovni a žehliarni veľa. Potešili sa každej novej sestre, ktorá sa vrátila na Slovensko. Saleziánky začali rozvíjať svoje dielo v rodnom Slovensku práve

v časoch druhej svetovej vojny. V novembri 1944 museli saleziáni prepustiť nemeckému vojsku priečelnú časť domu. Pred zbesilým vyčítaním ruských vojakov v meste sa museli sestry ukrývať v zamaskovanej pivnici. (Po vojne komunisti Saleziánsky ústav v Trnave zlikvidovali. V auguste 1950 museli sestry opustiť ústav a na Hollého ulicu sa už nikdy nevrátili.)

Dolný Kubín

V máji 1947 odišla sr. Bartošová založiť novú komunitu na sever Slovenska do Dolného Kubína. Istá miestna dobrodinka im vo svojom záвете zanechala priestranný sedemizbový dom so záhradou, ovocným sadow a dvorom na výchovu mládeže. Dom oficiálne otvorili 12. mája 1947. Činnosť komunity bola nasledujúca: denné oratórium, katechizácia vo farnosti a záujmová mimoškolská činnosť. Direktorkou bola sr. Jozefína Bartošová, ktorá mala učiť ručné práce. V tejto komunite mala aj svoje rodáčky: Annu Weissovú – ako asistentku v oratóriu a sr. Máriu Fordinálovú ako učiteľku náboženstva. Miestny farár Mons. Viktor Trstenský (1908 – 2006) na príchod saleziánok do farnosti spomína takto: *„Sestričky sa venovali útlým deťom, malým i väčším žiačkam, dospelým devám i ženám. Svojim spôsobom šírili kráľovstvo Kristovo medzi ženskou vetvou dolnokubínskych veriach. Divadlá, prednášky, krátke filmy, vyučovanie hudby, hry a pod. slúžili tomuto vznešenému cieľu.“* „Všetci veriaci vo farnosti sa tešili ich účinkovaniu, mali ich radi. Podporovali ich, ako len mohli. Samy sestričky boli dosť vzdelané, príjemné, veselé a všestranne činné. Pomáhali aj v duchovných akciách mimomládežníckych vo farnosti“, pokračuje v spomienkach Mons. Trstenský. Slávnostné otvorenie a posvätenie domu bolo 7. septembra 1947. Sr. Jozefína potvrdila aj v novom prostredí svoje schopnosti zakladateľky.

Dokázala nielen organizovať a zabezpečiť chod komunity, ale i spolupracovať s miestnym klérom i s laikmi a v pomerne krátkom čase postaviť na nohy prvé dielo saleziánok na Orave. V súvislosti s plánom vedenia KSČ likvidovať kresťanstvo na Slovensku, boli násilím „pod dohľadom“ asi 200 žandárov (!) odvezené všetky štyri sestry zo saleziánskeho domu na stanicu do Beluškých Slatín.

Ťažké roky normalizácie

Počas sústredenia sestier FMA v rozličných koncentračných táboroch bola sr. Jozefína jedinou oficiálnou direktorkou. Silou svojej osobnosti bola prirodzenou autoritou medzi sestrami saleziánkami, ktoré boli často prekladané. Bola styčným bodom medzi sestrami v jednotlivých táboroch. Organizovala spoločné modlitby saleziánok, udržiavala písomný styk s predstavenými v zahraničí, starala sa o oblečenie sestier, sprostredkovala im zdravotnú starostlivosť, zabezpečovala kontakty s úradmi. Spolu so sestrami prežívala ich údel na rozličných miestach ich sústredenia. Najprv bola v Bratislave, rok v Beckove, dva roky (1951 – 1953) v českých Úpiciach v továrni na spracovanie ľanu, ďalšie dva roky (1953 – 1955) v Báci opatrovala starých a chorých kňazov. Ako vyučená pánska krajčírka šila potrebné veci pre internovaných kňazov. Od r. 1955 do r. 1963 žila v Beckove a poslednou zastávkou, kde žila sr. Jozefína najdlhšie, bol sústreďovací tábor v Močenku (vtedy Sládečkovce).

Smutný koniec

Takmer celý život trápiť sr. Bartošovú rozličné choroby, no v starobe ju postihla aj rakovina. Trpela ticho a statočne. Keď sa jej zdravotný stav veľmi zhoršil, odviezli ju z tábora v Sládečkovciach do nemocnice v Šali, kde 28. novembra 1984 zomrela vo veku 77 rokov na embóliu pľúc. Na základe jej žiadost-

ti je pochovaná na cintoríne v rodnom meste, v blízkosti hrobov kňazov-saleziánov. Pohrebu sa zúčastnili príbuzní, rodáci, bývalý farár z Dolného Kubína Mons. Viktor Trstenský, ale aj všetky saleziánky FMA staršej generácie, mnohí saleziáni a početní dobrodinci, s ktorými sr. Jozefína stále udržiavala kontakt.

Zdroje: časopis Don Bosco dnes 6/2009
+ publikácia Dejiny Inštitútu Dcér Márie Pomocnice na Slovensku od sr. Kamily

Novosedlíkovej. O sr. Jozefíne Bartošovej sme našli vďaka rehoľným sestram, ktoré pripravujú životopisné diela o všetkých slovenských Dcérach Márie Pomocnice prvej a druhej generácie, veľa informácií aj na internete. Zaujímavosti nám však porozprával aj jej synovec pán Jozef Bartoš, syn brata Jozefíny – Jána. Jeho rodine ďakujeme za poskytnuté dokumenty a fotografiu z archívu rodiny Fíbieovej.

Hrob sr. Jozefíny Bartošovej na cintoríne v rodnom meste

Strážske zvony

V. časť, dokončenie

Ján Juráčka požiadal listom pána Štetinu z Ameriky, aby dal súhlas na iné naloženie s peniazmi, ako plánoval. Dokonalá oprava vežových hodín na kostole by stála oveľa viac ako poslal a bolo by to zase len na čas, navrhol mu použiť peniaze na kúpu tretieho zvonu. Bola by to tiež pekná pamiatka. Pán Štetina sa vyjadril, aby sa za tým účelom zvolali občania a na čo oni privolia, s tým bude i on spokojný. Zvolaným občanom pán Juráčka oznámil, že záleží len na nich, či bude tretí zvon, alebo sa dajú opraviť hodiny. Prítomní občania jedhlasne žiadali, aby sa kúpil tretí zvon. Následne sa zišlo obecné zastupiteľstvo, ktoré poverilo ohľadom kúpy tretieho zvona Jána Juráčku, Karola Fialu a Antonína Reháka. O cenovú ponuku zvonoviny listom požiadali Manouška z Brna a Fischera a Kurbela z Trnavy. Menšiu cenu ponúkol p. Alojz Kurbel z Trnavy: zo 78 % medi a 22 % angl. cínu za 1 kg 30 Kčs, príslušenstvo za každý jeden kg zvonoviny 3 Kčs, nápisy a sv. obrazy zdarma. „*Preto sa jedhlasne rozhodlo kúpiť zvon od Kurbela z Trnavy i preto, že je to slovenský podnik a najbližší. Má sa požiadať p. Kurbel, aby ku nám niekterú nedeľu prijel preskúmať miesto a súladenie a požiadať na či účet prejde.*“

V zošite nasleduje už len odrhnutý zvyšok ďalšieho listu. Pri osobnej prehliadke kostolnej veže sme zistili, že najmenší zvon má tento nápis: „*Som zhotovený (1. riadok) z milodarov Ludevítom Stetina (2. r.) v Amerike nazbieraných r. 1924. (3. r.)*“ Tento nápis je na zadnej časti zvona. Spredu je na ňom vyobrazený Pán Ježiš na kríži. Po dolnej obrube je nápis: „*Lialí bratia Fischer v Trnave.*“

Sama som bola na začiatku veľmi zvedavá, aké zvony strážsky kostolík ukrýva. Podľa rokov, ktoré sú na nich uvedené, zápisnice, ktoré sa mi dostali do rúk, sú hodnoverné a zachytávajú skutočné udalosti. Škoda len, že sa nezachovali ostatné listiny uložené v starom obecnom dome. 2. februára 2015 uplynulo 92 rokov od posviacky dvoch väčších zvonov, zasvätených sv. Alžbete Uhorskej a sv. Jánovi Nepomuckému. Rok 2023 bude výzvou pre slávnostné pripomenutie si histórie i prvej posviacky týchto zvonov.

Najbližšie stretnutie lektorov bude 17. 6. 2015 o 18.45 h.
Tešíme sa na všetkých!

Zo Šaštína-Stráží na misijné cesty – pokračovanie

K 20. decembru 2014 odišiel za svojim misijným poslaním do Jakutskej republiky don František Čunderlík. Prinášame vám pokračovanie rozhovoru s ním z predchádzajúceho čísla nášho časopisu. Rozpráva don Fero.

Aspoň trochu priblížim svoju prácu v tých ďalekých končinách

V čom spočíva moja misijná práca?

Ak vezmeme do úvahy, že kresťanstvo na Ďalekom východe – v Jakutii ešte stále nezapustilo pevné korene v miestnej kultúre... tak prvoradá úloha, najvlastnejšie poslanie, pre ktoré som tu, je *evangelizácia* – prvot-

né ohlasovanie evanjelia miestnym ľuďom (v najadresnejšom zmysle domácim obyvateľom, t. j. Jakutom, Evenom, Evenkom atď., hoci prirodzene nevynímam z tohto poslania ani Rusov či iné národnosti, ktoré tu žijú). Konkrétne sa to vyjadruje v svedeckej prítomnosti a činnosti: som tu ako salezián – kňaz, žijem tu s miestnymi ľuďmi v ich prostredí, rovnako znášam surové mrazy a dlhú zimu ako oni, rovnako čelím rôznym osobitostiam klímy, spoločenskej atmosféry... Dôležité je najprv sa tu udomáčniť, inkulturovať, zvyknúť si a prijať ich kultúru, tradície... naučiť sa okrem ruského i jakutský jazyk. Toľko k našej prítomnosti. No a čo sa činnosti týka – tak pre nás saleziánov je smerodajný štýl života

Jesenný výlet s deťmi – Jakutsk

a práce, saleziánska charizma, ktorá je aktuálna a platí aj pre misijnú činnosť: *evanjelizovať vychovávaním a vychovávať evanjelizovaním*. Čiže (ešte skôr, než budem hovoriť o vysluhovaní sviatostí či špecifickej farskej pastorácii) moja misijná práca spočíva v prvom rade v zblížení sa s ľuďmi, v srdečnom spriatelení sa s tými, s ktorými sa spoznávam, kontaktujem, s ktorými spolupracujem, a ktorých sprevádzam vo výchovnom procese. Je to snaha o otvorený a konštruktívny dialóg, o nájdenie spoločných záujmov... je to úsilie nadchnúť sa pre spoločné iniciatívy, ktoré by pomáhali pozitívne pretvárať prostredie – vychovávať a formovať zrelších a zodpovedných ľudí v tejto spoločnosti. Predovšetkým je moja práca nasmerovaná na deti a mládež, ktorí prichádzajú do nášho saleziánskeho strediska, alebo sa s nimi kontaktujeme v školách. Cez umenie a kultúru (napr. koncerty klasickej hudby a organové

koncerty v našom chráme) sa tiež významne zapájame do života miestnej spoločnosti a vytvárame priestor pre dialóg, pre ohlasovanie evanjelia. Až za týmto všetkým spomením i svoje poslanie kňaza, ktoré prežívam ako neoceniteľný dar, a ktoré je prepotrebné aj v týchto končinách (hoci aktuálne slúžime maličkému spoločenstvu veriacich a čo sa týka sviatostnej a katechetickkej pastorácie, zatiaľ je to poskromne, nemáme veľké návaly spovedania, krstov, sobášov či prípravy snúbencov... ako sa to dá napr. zažiť v Šaštíne).

Čo by sa dalo povedať o Jakutoch? Akí vlastne sú a ako nás prijímajú?

Jakuti sú svojrázni. Zvlášť na vidieku pôsobia dojmom flegmatickosti. Určite sa nestresujú toľko, ako my, čo vyplýva najmä z ich života spätého s prírodou. Dlhé zimy ich učia trpezlivosti (avšak mohol by som to charakterizovať ako otupenosť, prispalosť),

Petropavlovsk Kamčatskij

až sa nám zdajú byť trochu „spomalení“. Na druhej strane sa ale u nich prejavuje istá drsnosť, hrubé správanie, povedal by som až necitlivosť a arogantnosť, čo je možno akýsi pozostatok ich predošlého kočovného života, ktorý bol spojený s častými bojmi medzi jednotlivými kmeňmi. Istotne ich však poznačil už aj mestský štýl života, ktorý rozbil tradičný obraz rodiny – a v mnohom ich charaktery kriví korupcia, hrubá bezohľadnosť v túžbe po moci a majetku. A tiež podnebie ich robí drsnými – veď 60% dní v roku je „depresívnych“, chladných a tmavých a možno aj preto Jakutov veľmi ničí alkoholizmus. Čo vnímam ako zaujímavú a pozitívnu vec, je ich obnovená národná hrdosť a ambicióznosť. Po páde komunizmu v Rusku sa ako národ zmobilizovali, snažia sa rozvíjať svoju kultúru a tradície, chránia si svoju totožnosť. Sympatická je aj snaha mladej generácie o väčšie otvorenie sa okolitému svetu, o tvorivé a aktívne angažovanie sa v spoločnosti, cez rôzne spoločenské iniciatívy, šport, kultúru i politiku – no zďaleka sa to netýka všetkých mladých, možno len menšieho percenta študentov, ktorí sú nadaní a vedia kriticky rozmýšľať. Nás Slovákov prijímajú vcelku pozitívne, bez nejakých predsudkov. Dokonca (pokiaľ nie sú poznačení negatívnou propagandou či komunistov alebo negramotných pravoslávnych agitátorov) – tak majú dosť otvorený postoj ku katolíkom, vážia si hodnoty, ktoré predstavuje kresťanstvo – a osobitne sa zaujímajú o katolícku Cirkev.

Môj sen?

Pomáhať tu vytvárať kompaktnú apoštolskú komunitu (saleziánov, misijných dobrovoľníkov, miestnych animátorov a spolupracovníkov), aby sme sa vedeli tvorivo včleniť do dynamiky miestnej spoločnosti a dokázali by účinne vplývať na výchovu detí a mládeže

v Aldane i v Jakutsku. Tiež snívam o tom, aby sme našli šikovné kontakty a sympatizantov pre našu výchovnú prácu z radov miestnych pedagógov, výchovných inštitúcií, škôl... aby nás prestali vnímať ako „cudzincov“, na ktorých ešte niekedy pozerajú s nedôverou. No a ďalší sen – aby sa tu po rokoch zrodilo aj nejaké to saleziánske povolanie z miestnych ľudí... a v spojení s tým snívam o zdravých, harmonických a súdržných rodinách, kde by mohli vyrastať deti – budúci otcovia, mamy, učitelia, tréneri, lekári... aj saleziáni, saleziánky...

Za vyčerpávajúce odpovede v mene všetkých čitateľov Hlaholu zvonov srdečne ďakujeme. Nech sa splnia všetky sny don Ferka a nech ho opatruje aj na diaľku naša Sedembolestná Matka!

Smerovníky pri Aldane

List pre teba

Ahoj, nemôžem na Teba prestať myslieť. Už niekoľko dní sa moje myšlienky neustále točia okolo Teba. Vnímam Ťa ako jedinečnú osobu, ktorá ma zaujala svojimi darmi a talentami. Si úžasné stvorenie. Boh musí byť skvelý, ak tvorí také nádherné dielo... O kom to píšem? No predsa o Tebe. Áno, nepochybuj, neotáčaj sa. Si to ty. Jedinečná, neopakovateľná Božia bytosť. Dielo, ktoré má nekonečnú hodnotu. Bol si obdarený životom, dostal si do vienka čas, ktorý máš naplniť čo najlepším spôsobom. Práve na Teba sa sústredili všetky moje myšlienky. Stalo sa Ti, že si bol v podobnej situácii ako ja? Že Ťa niečo v Tvojom živote úplne zaujalo, pohltilo, opantalo? Čo bolo centrom Tvojich myšlienok?

V našom živote je od dobrej myšlienky ešte veľmi ďaleko k skutku. Koľkokrát som si niečo predsavzal, ale nedotiahol som to do konca! To sme my, ľudia. Snívame, hŕtame, ale nie vždy nájdeme silu zrealizovať dobre mienenú vec. U Boha je to inak. Jeho myšlienky pretavené do slova sa stávajú realitou. **Boh povedal a stalo sa.** A videl, že je to dobré. Dielo stvorenia, do ktorého sme boli vložený, je toho dôkazom. **Boh, ktorý je dokonalý, nie je zameraný sám na seba. Jeho srdce plné lásky tvorí, plní sa myšlienkami, ktoré vyslovuje a tie sa hneď stávajú realitou. Svojou láskou nás obklopuje, našimi životmi sme v ňom ponorení. Obklopujú nás jeho zhmotnené myšlienky. Nie vždy sme ich ale schopní vidieť, rozpoznať, tešiť sa im. Prečo?**

Je veľmi dobré (nevyhnutné), aby každá loď mala svojho kormidelníka. To je ten, čo točí kormidlom, ten čo vie ovplyvniť smerovanie

lode. O kom to píšem? No predsa o Tebe. Áno, nepochybuj, neotáčaj sa. Si to Ty. Stojíš pri kormidle svojho života. Niektó možno povie: „Jasné, to poznám!“ Pre niekoho to môže byť novinka. Ako si na tom Ty? Zvieráš křčovite kormidlo, snažíš sa zo všetkých síl. Čím väčšie vlny a nepriaznivé počasie, tým silnejšie je Tvoje zovretie. Vkladáš do toho celú svoju bytosť, loďka Tvojho života predsa musí ísť podľa Teba, Ty stojíš pri kormidle. Niekedy však taký kormidelník môže byť na smiech. Snaží sa, točí kormidlom, vydáva pokyny, ale jeho loď ho neposlúcha. Prečo? Zabudol, že stojí na plachtenci. Že skôr, ako začne točiť kormidlom, musí dvihnúť hlavu hore a pozorovať, ako fúka vietor. Vietor? To vážne? Vážne! **Duch Svätý vane kam chce.** Bez toho, aby si pozoroval, pýtal sa, skúmal, čo Boh chce v Tvojom živote, sa ďaleko s loďkou svojho života nedostaneš. Ako to ale urobiť? Jednoduchá vec. **Kormidelník si musí byť vedomý, že síce stojí pri kormidle, ale že svet sa točí nie na základe jeho pokynov. Musí uznať a rešpektovať svojho Tvorcu, ktorý ho ku kormidlu povolal.**

V Žalme 139 nájdeme tieto slová: „*Bože, aké vzácne sú pre mňa tvoje myšlienky a ich počet aký je obrovský. Keby som ich všetky chcel porátať, je ich viac ako zrn piesku; a keby som prišiel na koniec, ešte stále som pri tebe.*“ (Ž 139, 17-18)

Ako zachytím Božie myšlienky? Obklopujú ma ozaj z každej strany? Je ich tak veľa? Ved' zrnko piesku je maličké, ľahučké a na pláži sú predsa tony piesku. A koľko pláži je na svete... Ty kokso, veď aj morské dno je plné piesku! Ako to, že občas bývaš taký zaslepený? Vnímaš len seba, svoje myšlienky...

Božie myšlienky zachytíš vo svojom srdci. Len ten, kto s úprimným a čistým srdcom

hľadá a prosí, nájde a bude vypočutý. Počul si už o Augustínovi? Nežil vždy svätým životom. Najskôr nebral ohľad na vietor. Pre svoju pýchu ho ani nehľadal. Božie myšlienky ho vždy obklopovali a on si pred nimi zatváral oči. Až keď si Božie slovo pripustil bližšie k telu, až keď mu otvoril srdce vo svojej pokore, Boh mu ho očistil. Následne stojí pri svojom kormidle rozvážne a múdro.

Čistota srdca je pre kormidelníka rozhodujúca. Nemyslí viac len na seba, vníma druhé osoby, vníma ich potreby a jeho srdce, ktoré sa naladilo na Božiu frekvenciu, sa stáva citlivé na núdzu druhých. **Objavíš v sebe ohromnosť Božej lásky.** Naplní Ti srdce a Ty z jeho plnosti nielen hovoríš, ale aj konáš. Z plnosti srdca potom bez problémov hovoria nielen ústa, ale aj Tvoje ruky. Dokážeš konať veľké veci, skutky, kde jasne cítiš, že Ťa pri nich vedie Boh. Už to nie sú len Tvoje myšlienky, už to nie je len Tvoje snívanie. Si predsa úžasné Božie stvorenie, môžeš byť preto plodný a konať Božie skutky. **Čistota je tým obrovským darom srdca, ktorý Ti toto všetko prinesie.**

Každý sme vo svojej jedinečnosti rozdielny a rôzne sú aj naše cesty k Bohu a pri hľadaní jeho myšlienok. Nieкто už v puberte urobí kroky, ktoré iným trvajú celý život. Svätý Dominik Sávio so svojím krédom: „*Radšej zomrieť, ako zhrešiť*“ bol – čo sa týka dĺžky života – puberťák. Možno presne v Tvojom veku, ale jeho duchovný rozmer bol, práve pre čistotu jeho srdca, ohodnotený maximálnou známkou. Možno bol bláznom v očiach tohto sveta, ale jeho srdce vždy ladilo s Bohom. Nezviedal kormidlo svojho života s prílišným strachom vo chvíľach búrok. Bol iniciátorom skupiny chlapcov, ktorí počas cholery v meste pomáhali chorým. Všetkým garantoval, že ak si zachovajú čisté srdce, Panna Mária ich

ochráni. Kde bral tú istotu? Aj keď všade naokolo bola búrka, jeho čisté srdce spočívalo v Božom pokoji. Ako je to možné? Alebo sa skús spýtať Laury Vicuní. Kto to je? Mladá baba, ktorá bola ochotná obetovať svoj život pri obrane čistoty. Kde inde by na to vzala silu, ak nie vo svojom srdci, ktoré zachytávalo veľmi dobre Božie myšlienky, ktoré ju obklopovali aj v čase veľkej skúšky.

Nemôžem na Teba prestať myslieť. Už niekoľko dní sa moje myšlienky neustále točia okolo Teba. Vnímam Ťa ako jedinečnú osobu, ktorá ma zaujala svojimi darmi a talentami. Si úžasné stvorenie. Boh musí byť skvelý, ak tvorí také nádherné dielo... O kom to píšem? No predsa o Tebe...

Dúfam, že som pri písaní tohto listu aspoň z časti načerpal z piesku Božích myšlienok, že som kormidlo nedržal príliš silne zovreté a nechal som Božiemu vetru dosť priestoru na to, aby aj Teba oslovil svojimi myšlienkami. Ďakujem za možnosť znovu si uvedomiť hodnotu čistoty srdca a naladiť to svoje na Božiu frekvenciu.

Tvoj brat Milan Janák SDB

Ako bezdomovec bezdomovcovi pomohol

Zvláštnym riadením osudu a úplnou náhodou som spoznala človeka, ktorý je známy nielen v Strážach a Šaštíne, ale aj v okolí. Poznajú ho najmä futbaloví fanúšikovia, ktorí aj po rokoch s úctou, uznaním a úsmevom spomínajú na legendu nášho futbalu, na Dežka Daniela zo Stráží. Ako on sám hovorí, rodičia mu vybrali to najškaradšie meno na svete, za ktoré sa hanbí. Avšak, museli pomenovať 11 detí a tak sa toto (typické rómske) meno ušlo práve jemu. O čo menej sa mu páči jeho meno, o to viac sa on páči ostatným. Má veľa kamarátov a známych, ktorí na neho vždy zakričia a tak sa jeho meno dozvedeli aj priateľky, ktorým sa predstavoval inými menami.

Čo narobí, keď ho všetci poznajú a majú radi! A po prečítaní tohto článku ho budú mať oveľa radšej. Pomohol vybudovať príbytok kamarátovi Rudovi, ktorý prišiel o strechu nad hlavou. Priestory na bývanie mu ponúkla jedna rodina v našom meste, ale bolo v nich treba urobiť kusisko práce. Práve vtedy podal Rudovi pomocnú ruku Dežko, ktorý sám žije životom bezdomovca v skromnom karaváne na konci Stráží. Aký mal Dežko život?

Ako to už na dedine bývalo zvykom, s futbalovou loptou vyrastali všetci chlapci, ktorí mali ruky a najmä nohy. Ani on nebol výnimkou. Pre futbal mala skôr pochopenie

jeho maminka (spomína na ňu ako na veľmi dobrú a pobožnú osobu) ako jeho otec. Ten bol prísny a nič mu neodpustil. Keď chcel hrať futbal, musel najprv porobiť domáce práce, napr. nanosiť drevo a až potom sa mohol venovať futbalu. Bol šikovnejší ako ostaní, a tak sa stal hráčom žiackeho družstva Spartaku Stráže, neskôr aj dorastu. Tu si ho všimli manažéri futbalového klubu Slovenského hodvábú zo Senice a kúpili si ho do svojho mužstva. Popri práci v SH, kde robil v súkarni opravára, sa venoval svojej veľkej láske – futbalu ako veľký profesionál. Prežil tu krásne štyri roky mladosti (od 15 do 19 rokov) a spoznal veľa dobrých kamarátov a šikovných futbalistov, ktorých spájala láska k futbalu a šikovnosť v tejto hre.

Na základnú vojenskú službu nastúpil v Brezne, kde zase hrával futbal za Mostárne. Po roku odišiel hrať za Partizán Liptovský Mikuláš. Po návrate z vojenčili hrával za družstvá 2. a 3. ligy na Morave, napr. za Prostějov či Uherské Hradiště. Popri futbale sa tu živil murárskou robotou na družstvách, kde sa stavali kravíny či ošipárne. Potom hrával ešte chvíľu opäť za Spartak Stráže, chvíľu za Slovan Šaštín a dnes si občas zahrá za starých pánov v Strážach. Na ihrisku bol univerzálnym hráčom. Hrával na rôznych postoch, väčšinou bol záložníkom. Vďaka tomu, že je menší a drobný, bol aj na trávniku vrtký a obratný. Svojou hrou zabával publikum na celom štadióne. Miluje brazílsku hru, ktorá je podľa neho najlepšou technickou hrou na svete. Mnohí futbaloví fanúšikovia s úsmevom na tvári spomínajú na jeho futbalové kľučky, keď sa mu podarilo prekľučkovať aj štyroch, piatich hráčov, čím baval celé futbalové štadióny. On dostával od futbalového klubu kedysi kopačky, úbor a tepláky. Za zápas vtedy chlapcov potešila aj napolitánka a malinovka, čo sa nedá

s dnešnými pomermi porovnávať. Veľká chyba na Slovensku je podľa neho v tom, že deti nikto nepodporuje, aby mali radi šport (nielen futbal).

Dnes sa živí príležitostnými murárskymi prácami v celom okolí (aj v Bratislave). Vyšiel z veľmi skromných rodinných pomerov a skromným zostal dodnes. Preukázal však aj svoje veľké a šlachetné srdce, keď nezostal ľahostajným k osudu iného a pomohol, ako sa dalo. Nečakal odmenu a nestojí ani o popularitu. Nech ho ochraňuje a životom sprevádza patrón a ochranca bezdomovcov i tulákov sv. Benedikt Jozef Labre!

Tešíme na spoločne strávené chvíle pri Mariánskom behu v máji a Dni otcov v júni. Víťaní sú všetci nadšenci pohybu a športu!

Od septembra minulého roka putuje po rodinách našej farnosti posvätený obraz Sedembolestnej Panny Márie určený k spájaniu rodín pri spoločnej modlitbe sedembolestného ruženca. Obraz sa vymieňa každú nedeľu pri sv. omši o 8. 45 h. Záujemcovia sa môžu zapísať do pripraveného poradovníka v sakristii v Bazilike. Povzbudzujeme všetkých farníkov k tejto modlitebnej misii, aby cez ruženec Sedembolestnej Panny Márie vniesli do svojich rodín požehnanie a zažili blízkosť všetkých členov svojej rodiny. Túto iniciatívu s radosťou podporil aj otec arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský.

TOP NEWS alebo

Čo významného sa odohralo vo svetovej Cirkvi v poslednom období?

Prenasledovanie kresťanov pokračuje

Fenomén prenasledovania kresťanov vo svete dramaticky narastá. Podľa výsledkov prieskumu medzinárodnej organizácie Open Doors je v súčasnosti vo svete prenasledovaných či diskriminovaných pre vieru približne 100 miliónov kresťanov. Len v roku 2014 z tohto dôvodu prišlo o život 4344 ľudí, čo je dvojnásobný počet v porovnaní s predošlým rokom a štvornásobný počet v porovnaní s rokom 2012. Alarmujúci je tiež celosvetový počet kostolov, ktoré sa stali terčom útokov – len v minulom roku ich bolo 1602. Ľudskoprávna organizácia Open Doors tiež pravidelne uvádza list najnebezpečnejších krajín pre kresťanov. Na prvých desiatich miestach zoznamu sa nachádzajú: Severná Kórea, Somálsko, Irak, Sýria, Afganistan, Sudán, Irán, Pakistan, Eritrea a Nigéria.

2. apríla ozbrojená somálska extrémistická skupina al-Šabáb podnikla útok na univerzitný areál v meste Garissa a zanechala za sebou 148 obetí a veľký počet zranených. Podľa svedkov teroristi, ktorí niekoľko hodín držali vyše 500 študentov ako rukojemníkov, identifikovali medzi nimi kresťanov a vzápätí ich popravili...

Výročie smrti Jána Pavla II

Druhého apríla bolo desiate výročie smrti svätého pápeža Jána Pavla II., momentu, ktorý sa zapísal do dejín svojou emotívnou silou a duchovným svedectvom modlitbo-

vého prežívania obrovským zhromaždením veriacich vo Vatikáne i na celom svete v spojení cez médiá. Tento pápež určite významne ovplyvnil životy mnohých z nás a bol veľkým prínosom pre celú Cirkev i kresťanstvo vo svete vo veľmi zložitom období.

Pápežská bula k Roku milosrdenstva. Pred blížiacim sa Svätým rokom milosrdenstva, ktorý sa začne 8. decembra 2015, bude úradne zverejnená tzv. „Bula vyhlásenia“. Stane sa tak 11. apríla, v predvečer Nedele Božieho milosrdenstva, keď bude tento dokument slávnostne prečítaný pred Svätou bránou Baziliky sv. Petra.

Vatikánska kniha o Bolestnej P. Márie „Mater Dolorosa Bolestná Panna Mária v ľudovej zbožnosti“

To je názov novej knihy z Vatikánskeho knižného vydavateľstva LEV, ktorú v piatok 27. marca predstavili verejnosti za prítomnosti kardinála Angela Amata, prefekta Kongregácie pre kauzy svätých. Autorkou 384-stranovej publikácie je Maria Marcellina Pedicová, reholná sestra z kongregácie Serve di Maria Riparatrici.

Vo svete prebiehajú pochody za život

Deje sa tak v mnohých mestách sveta. Azda najväčší Pochod za život sa konal v hlavnom meste Peru, kde sa zúčastnilo pol milióna ľudí. Nedávno sa konal Pochod za život aj v Prahe.

Spoločenská kronika

Z vody a Ducha svätého sa v krste opäť narodili:

Natália Lisinovičová (21. 2.),

Dominik Daniel (15. 3.),

Sebastian Novák (22. 3.)

– *uvedené sú dátumy krstov*

Bránou smrti nás do večnosti predišli:

Júlia Baňovičová (1. 1.),

Štefan Valovič (5. 2.),

Konrád Hríz (8. 2.),

Miroslav Weiss (10. 2.),

Edita Šedivá (11. 3.),

Emília Sabayová (13. 3.),

Jozef Salajka (13. 3.),

Michal Katerinec (17. 3.),

Ľudovít Dudek (27. 3.),

Rudolf Totka (29. 3.)

– *uvedené sú dátumy úmrtí*

Výročia narodenia v komunite saleziánov

Don Ernest Macák (7. 1.)

Don Jozef Pöstényi (8. 2.)

Don Ivan Žitňanský (26. 2.)

Pri príležitosti Vašich životných jubileí Vám do ďalších rokov vyprosujeme v mene všetkých čitateľov Hlaholu zvonov od nebeského Otca pevné zdravie, hojnosť Božích milostí, posilu Ducha Svätého a od Panny Márie Sedembolestnej stálu ochranu.

Spomienka

Don Andrej Paulíny SDB by sa bol 21. marca 2015 dožil 90 rokov a 2. mája 2015 si pripomenieme 10 rokov od chvíle, kedy svoj život odovzdal Pánu Bohu. Spomeňte si v modlitbe na tohto významného saleziána. (Do nasledujúceho čísla pripravujeme o ňom článok.)

„Ježiš nás čaká v modlitbe, ako priateľ čaká priateľa“ (sv. Terézia od Dieťaťa Ježiša)
Každý štvrtok je v čase od 17. do 18. hod. v Bazilike adorácia pred vyloženou Sviatosťou Oltárnou. Povzbudzujeme vás, aby ste prichádzali na osobné stretnutie s Ježišom: ďakovať, prosiť, odprosovať, klaňať sa ... Ježiš sa chce s vami stretnúť.
„Zostať jednu hodinu pred Niekým, koho nevidíme a završie ani nepočujeme, ale s istotou, že On je tu prítomný, to je hlboký úkon viery.“ (Emiliano Tardif)

Od 26. marca máme nového saleziána

Vítame v našej farnosti nového člena saleziánskej komunity dona Petra Kuchára SDB, ktorý sa vrátil z misijného pôsobenia v Keni. Vyprosujeme mu hojnosť darov Ducha Svätého v jeho pastoračnom pôsobení.

Don Bosco show (31. január 2015)

Karneval v klášťore (7. február 2015)

